

Въ залата имаше само три жени още, които нарочно изоставаха назадъ.

Бѣше вече обѣдъ. Нѣкъждѣ издрѣнка звѣнецъ, вѣтърътъ блѣсна нѣкаква стъклена врата. Старецътъ нервно подигна глава, като да се вслуша, и я наведе пакъ. Отвѣтрѣ долиташе гласа на новия докторъ. Той говорѣше нѣщо нерезбрано, сѣкашъ се запѣваше; послѣ се размърдаха столове, заговори се пакъ и вратата ненадѣйно се отвори. На прага се показа най-напрѣдъ момчето, което силно хълцаше; бащата се подпираше на рамото и стѣпаше въ петитѣ му, съ отпустната надолу глава. Старецътъ отеднажъ разбра, стѣписа се малко на прѣдъ и имъ прѣпрѣчи пжтя. И тримата мълчаха. Свободната ржка на бащата се протѣгна на прѣдъ; старецътъ я пое.

— Дѣдо Маноле... — тихо простена Влади. И, като да се силѣше да надвие себе си, той можа само да промѣлви: — съ мене се свърши вече всичко...

Старецътъ зина да каже нѣщо, ама вмѣсто това, поднесе дланъ до очитѣ си; послѣ набърже бръкна въ жебъ, извади нѣкаква си монета и я тикна въ ржката на момчето.

— Иди сбогомъ... Не плачи, не плачи и не роптай: такава е била волята му — да ги дадешъ за отечеството... за... — каза той бързо и сухо, запъна се и не доизговори.

Слѣпецътъ поклати глава, сложи ржка на рамото на своя синъ и, като прострѣ другата на прѣдъ, бавно закрачи къмъ изходната врата...

До вечерята дѣдо Манолъ ходѣше като смахнатъ. Той се караше на слугитѣ, нагрубяваше болнитѣ, блѣскаше вратитѣ и се скара дори и съ гот-